

Pràcticum I

Codi: 102022
Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500797 Educació Infantil	OB	1	2

Professor/a de contacte

Nom: Maribel García Gracia

Correu electrònic: Maribel.Garcia@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Rosa Maria Pallarés Mercader

Aina Tarabini-Castellani Clemente

Carme Sanjuán González

Prerequisits

- Es recomana a l'alumnat que al matricular-se d'aquesta assignatura ho faci també de l'assignatura "Context social i gestió escolar" atès que els continguts d'aquesta última són fonamentals per a l'òptim aprofitament de les practiques.
- Cal realitzar 70 hores d'estada en el context (inclou aula, escola i territori). D'aquestes, 60 hores han de ser obligatòriament d'estada en el centre i aula. Això correspon a 10 dies de jornada completa (60 hores, per 6 hores cada dia). L'hora de dinar no es comptabilitza com a hora de pràctiques, mentre que la d'exclusiva sí.
- Excepcionalment es contempla la possibilitat de que hi hagi casos especials (aportant contracte laboral). En aquests casos cal tenir en compte els requisits mínims següents: les persones que no poden assistir a l'escola pel matí o per la tarda, han de garantir la seva assistència 5 dies complets, matí i tarda, a l'escola, preferiblement en la setmana inicial del practicum". La resta d'hores fins a 60, les hauran de completar amb fraccions de dia (matins o tardes, segons el cas) soltes.
- Per a poder cursar aquesta assignatura és imprescindible disposar del certificat negatiu del Registre Central de Delinqüents Sexuals. És responsabilitat de l'alumnat demanar-lo per poder-lo aportar al centre abans d'iniciar el període de pràctiques.

Objectius

Les pràctiques de primer tenen per objectiu fonamental que els estudiants, en grup, prenguin un primer contacte com a futurs professionals amb un centre escolar i facin una observació de caràcter global de tres aspectes fonamentals: l'entorn social de l'escola, una aproximació rigorosa i sistemàtica a l'observació i anàlisi de la realitat educativa i organitzativa d'un centre escolar i al territori en què aquests s'ubica.

Objectius generals:

1. Estudiar la complexitat de les institucions educatives en una societat en canvi.
2. Analitzar la relació entre l'entorn social i l'escolar i les relacions socials que es donen en el si de l'escola, amb particular referència a les desigualtats de gènere.
3. Aplicar la perspectiva sociològica a l'anàlisi de la realitat educativa i dels diferents contextos socials.
4. Comprendre les relacions entre l'escola i l'entorn social.
5. Identificar els elements que configuren un centre educatiu.
6. Comprendre les relacions sistemàtiques entre els diferents plantejaments institucionals de centre i la dinàmica escolar.

Objectius instrumentals:

1. Instrumentar eines per a l'observació sistemàtica de la realitat escolar i social
2. Recollir i elaborar dades de fonts primàries (entrevistes, diari d'observació...) i secundàries (estadístiques, anàlisi de documents...) així com saber interpretar-les en relació als coneixements teòrics apresos a d'altres assignatures vinculades a la matèria.
3. Comunicar formalment els resultats obtinguts del procés d'anàlisi de la realitat social i escolar.

Competències

- Demostrar que comprèn la funció, les possibilitats i els límits de l'educació en la societat actual i les competències fonamentals que afecten als col·legis d'educació infantil i als seus professionals.
- Demostrar que coneix l'evolució de les escoles d'Educació Infantil i altres serveis d'atenció a la primera infància així com la diversitat d'accions que comprenen el seu funcionament.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Observar sistemàticament contextos d'aprenentatge i convivència i saber reflexionar sobre ells.
- Reconèixer i avaluar la realitat social i la interrelació de factors implicats com a necessària anticipació a l'acció.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les dades obtingudes en el diagnòstic socio-educatiu en el procés de planificació educativa.
2. Compartir el coneixement específic amb altres professionals per assegurar una solució o producte millor.
3. Comprendre el funcionament de les diferents estructures organitzatives del centre escolar.
4. Construir guies i pautes d'observació.
5. Definir els elements que constitueixen un centre educatiu com a organització complexa.
6. Diagnosticar la realitat socio-educativa dels centres a partir de la identificació dels factors socials que la condicionen.
7. Identificar el marc d'autonomia del Mestre en la societat actual.
8. Integrar i analitzar les dades i informacions dels diferents tipus d'observació.
9. Lliurar en temps i forma les activitats proposades.
10. Relacionar les observacions dels contextos educatius amb les teories i aprenentatges formals realitzats.

Continguts

1. Tipologia d'escoles d'educació infantil/primària a Catalunya.
2. Caracterització del territori: relacions escola, entorn i comunitat educativa.
3. Escola i Administració educativa. Organització de centre i d'aula.
4. Naturalesa i diversitat dels rols dels i de les professionals en les escoles d'Educació Infantil/Primària.
5. La col·laboració entre els/les professionals vinculats/des al món de la infància.
6. Els plantejaments institucionals de centre. Els projectes d'escola: sentit, tipologia, estructura i caracterització.
7. Agrupament dels i de les mestres, de l'alumnat i organització de l'aula.
8. Els espais educatius de l'escola i les interaccions que en ells es donen, amb especial referència a les desigualtats de gènere.
9. Anàlisi dels processos comunicatius i interactius amb les famílies.
10. Instruments i metodologies de recollida i anàlisi de dades en educació.

Metodologia

El Practicum 1 del grau d'educació infantil és un mòdul integrat per un seguit d'activitats formatives diverses i amb un sentit clarament exploratori i d'anàlisi global de la realitat escolar i social. Les diferents activitats estan organitzades sobre dues variables diferents: localització i agrupament.

A) Localització: fa referència al lloc on es realitzen. Poden ser activitats d'aula i activitats de camp. Les activitats d'aula són els tallers, seminaris i tutories individuals o col·lectives que permeten planificar i concretar les accions formatives que integren el mòdul de Practicum I. Les activitats de camp són les que es realitzen fora de la universitat, sobretot vinculades a una escola d'educació infantil/primària i en relació al territori on aquest s'ubica.

B) Agrupament: fa referència a la naturalesa de l'activitat. Pot ser de tipus individual o grupal. Són activitats individuals de caràcter exploratori, analític i descriptiu que cada estudiant ha de fer per si mateix. Aquestes activitats poden ser preparatòries del treball de camp o d'estudi particular de les dades sobre el territori. Les activitats grupals representen la part més important del mòdul i es vehiculen en relació al grup d'estudiants que fan pràctiques en un mateix centre educatiu i treballen de forma cooperativa.

El professorat de la Facultat assignarà per a cada una de les escoles de les zones assignades a la UAB un nombre màxim de 5 alumnes. Aquests alumnes conforma un equip de treball que opera col·lectivament en totes les activitats grupals del curs. Només el professorat de la Facultat i en circumstàncies excepcionals pot modificar les composicions dels grups o les assignacions a escoles o zones escolars. L'alumnat matriculat a un grup classe es dividirà en zones geogràfiques i tindran assignat un tutor-a de Facultat.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Estada al centre de pràctiques i al territori	70	2,8	1, 2, 6

Tipus: Supervisades

Seminaris de discussió i avaluació processos dissenyats. Exposicions treballs. Debats i reflexions sobre qüestions bàsiques. Seguiment treballs grupals.	15	0,6	1, 6
--	----	-----	------

Tipus: Autònomes

Estudi territori. Anàlisi realitat escolar. Preparació individual i grupal de la memòria. Diari de camp. Preparació dels seminaris i de la presentació final.	65	2,6	6, 10
---	----	-----	-------

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura Pràcticum I ha de permetre la constatació de l'assoliment de les competències identificades en aquesta guia. Igualment, ha de tenir present el disseny global de la matèria i les seves orientacions metodològiques. L'avaluació consta d'un seguit d'indicadors que cal tenir presents:

1. **Memòria Final.** suposa un 45% de l'avaluació i representa una síntesi descriptiva, valorativa i analítica de les diferents activitats, cerques i observacions realitzades durant tot el Pràcticum I. L'avaluació de la memòria final contempla una part d'avaluació individual que serà realitzada a partir dels diaris individuals d'observació a l'aula, el diari de grup on es farà constar els aspectes d'organització, planificació i execució del treball, així com la contribució de cadascun dels membres del grup i la valoració de les dinàmiques de treball. La nota de la memòria final serà individual. **La data límit de lliurament de la memòria final serà el 24 de maig.**

2. **Tutories, seminaris i exposicions de treballs,** representen un pes del 25% de l'avaluació, que serà individual. Suposen la supervisió i seguiment, per part del professorat de la Facultat, d'algunes activitats de tipus pràctic i metodològic, l'assistència i participació en les reunions plenàries per tal de comunicar, valorar i analitzar la informació recollida a les diferents escoles i els seus entorns **i la exposició del treball a l'aula. (Grup 61 dia 14 de maig i Grup 62 dia 16 de Maig).**

3. **Informe de l'escola,** implica un 30% de l'avaluació i ha de ser emès pel mestre o per la mestra responsable de l'equip de treball.

Per aprovar aquesta assignatura cal que l'estudiant tingui una puntuació mínima de cinc en cadascuna de les evidències avaluades (memòria final, tutories, seminaris, exposicions i informe de l'escola) i haver mostrar una actitud compatible amb la professió docent com ara: compromís i responsabilitat amb el treball grupal, respecte, participació, escolta activa, cooperació, empatia, amabilitat, puntualitat, no jutjar, argumentar, ús del mòbil adequat, etc.

En qualsevol moment de l'estada a l'escola, l'escola pot elaborar un informe justificat on s'evidenciï que l'alumne no pot continuar fent les pràctiques. Si això passa, aquest alumne suspèn timerà automàticament el pràcticum (la nota numèrica que els hi quedarà serà un 3).

Totes les tasques d'avaluació dutes a terme durant el curs s'hauran de presentar en el termini indicat pel professorat en el programa.

Les notes de la memòria final estaran disponibles en els quinze dies hàbils posteriors a la seva presentació.

L'assistència als seminaris és obligatòria. Altrament es considerarà com a "No avaluable". Els justificants només serveixen per explicar l'absència, en cap cas són un eximent de la presencialitat.

En totes les activitats (individuals i en grup) es tindrà en compte, doncs, la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació. L'alumnat ha de ser capaç d'expressar-se amb fluïdesa i correcció i ha de mostrar un alt grau de comprensió dels textos acadèmics. Una activitat pot ser retornada (no avaluada) o suspesa si el professor considera que no compleix aquests requisits.

Recordem que, en el cas de la llengua catalana, a 1r i 2n curs es demana que l'estudiant tingui una competència lingüística equivalent al Nivell 1 per a Mestres d'Educació Infantil i Primària; i que a partir del 3r

curs del Grau l'estudiant haurà d'haver mostrat una competència equivalent al Nivell 2 per a Mestres d'Educació Infantil i Primària (més informació sobre aquests nivells a <http://www.uab.cat/web/els-estudis/-competencia-linguistica-1345698914384.html>)

La copia o plagi, tant en el cas de treballs com en el cas dels exàmens, constitueixen un delicte que pot representar suspendre l'assignatura.

Es considerarà que un treball, activitat o examen està "copiat" quan reproduceix tot o una part del treball d'un/a altre/a company/a.

Es considerarà que un treball o activitat està "plagiat" quan es presenta com a propi una part d'un text d'un autor sense citar les fonts, independentment que les fonts originàries siguin en paper o en format digital. (més informació sobre plagi a http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_0_1.html).

En cap cas es podrà recuperar aquesta assignatura si es dona un informe negatiu de les pràctiques per part de l'escola i/o en el cas que l'alumne-a mostri a una actitud incompatible amb la professió docent. En els altres casos el professorat podrà exigir la realització d'una memòria individual per recuperar la nota individual de la memòria de pràctiques.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exposició del treball	20%	0	0	3, 5, 6, 8, 10
Informe de l'escola	25%	0	0	3, 5, 7, 8, 10
Memoria Final	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Tutories i Seminaris	15%	0	0	4, 6, 8, 9

Bibliografia

ALEGRE, M.A.(2006). L'acollida i l'escolarització de l'alumnat d'origen estranger al sistema educatiu català. A BONAL, X (dir). L'Estat de l'educació a Catalunya. Anuari 2005. Barcelona: Mediterrània.

ANYON, J (1999). Clase Social y conocimiento escolar, a Fernández Enguita, M. (comp.) *Sociología de la educación. Textos fundamentales*. Barcelona: Ariel.

ANTÚNEZ S. (1993). *Claves para la organización de centros escolares*. Barcelona: Horsori.

ANTÚNEZ, S. i GAIRÍN, J. (1996). *Fundamentos y prácticas de la organización escolar*. Barcelona: Graó.

ARMENGOL, C., PALLARÉS, R.M.; Feixas, M. (2003). Seguint el fil de l'organització. Col.lecció Materials. Servei de Publicacions, Universitat Autònoma de Barcelona.

BERTRAN, M (2015) Eines i recursos per a la realització del pràcticum. A FEIXAS, M; JARIOT, M; TOMÀSFOLCH, M (2015) El pràcticum de pedagogia i Educació Social. Materials, núm. 231.(pp. 123129), Bellaterra.

CORONEL, J.M.; LÓPEZ, J. y SANCHEZ, M. (1994). *Para comprender las organizaciones escolares*. Sevilla: Repiso:

FERNANDEZ PALOMARES. F. (Coord) (2003). *Sociología de la Educación*. Madrid: Pearson.

GAIRÍN, J. y DARDER, P. (Coord.) (1996). *Organización de centros educativos. Aspectos básicos*. Barcelona: Praxis

GARCIA GRACIA, M. (2003). El sistema de enseñanza como construcción histórica y social a. Fernández Palomares (Coord). *Sociología de la educación*. (pp.87-114) Madrid: Pearson.

PARSONS, T. (1990). El aula como sistema social: algunas de sus funciones en la sociedad americana, *Educación y Sociedad*, 6, 173-195.

RIVAS FLORES, J (1983). El aula como microsociedad: Significación social del aula y de la relación educativa. A GARCIA DE LEÓN et al. *Sociología de la Educación*. Barcelona: Barcanova.

RODRIGUEZ, M (2015) L'observació de la interacció. A FEIXAS, M; JARIOT, M; TOMÀS-FOLCH, M (2015) *El pràcticum de pedagogia i Educació Social*. Materials, núm. 231 (pp, 153-164) Bellaterra.

SANTOS, M. (2000). La escuela que aprende. Madrid: Morata.